

Het gedoe

Het gedoe

In katzwijn en meer

Willem de Vries

Willem de Vries

ISBN: 9789465385594

Foto omslag: des auteurs, Tinus als kitten

© februari 2026

[1-11-2025]

Ik kan niet duidelijk maken hoe groot mijn aversie is van gedoe. Gedoe is: het ervaren, ondergaan en hopelijk oplossen van problemen. Het belangrijkste woord uit deze zin is 'problemen'. Daarna is het woord 'hopelijk' belangrijk, want hier is sprake van een tweetal variabelen: het wordt wel opgelost, of het wordt niet opgelost. In het tweede geval blijf je met het gedoe opgescheept zitten, daar heb ik dus het bekende broertje dood aan. Zo heb ik op dit moment, schrijvende, gedoe met de houtkachel, want deze wil maar niet goed vlam vatten. Soms is het onverklaarbaar, waarom het niet lukt, omdat je precies hetzelfde doet als altijd. Dan gaat het acht keer goed en twee keer niet zo goed. Thans zit ik in de categorie niet zo goed. Maar gelukkig, want je kunt gedoe, als het niet zo goed is, compenseren met iets anders. Dit is misschien geen oplossing voor het gedoe, maar je kunt het wel beter verteren. Dat 'iets anders' is momenteel een mok thee met enkele stukjes gember en vijf *petits fours*. Dit zijn vrij droge Franse roomboterkoekjes, in ons land vaak biscuitjes genoemd. Ik heb zojuist het eerste koekje in mijn mond gestoken, na deze gesopt te hebben in de al lauw geworden thee. Ik kan niet anders zeggen dat de vijf tot tien seconden, maal vijf, die ik bezig ben met het soppn, kauwen en doorslikken (inclusief na-smakken) van de *petits fours*, gelukkige momentjes zijn op de dag. Geluk dat echter weer snel verdwijnt na koekje nummer vijf, eerlijk is eerlijk, zodat het gedoe weer boven komt drijven...

Gister sloot ik mijn vorige boek af, in kladversie. Vandaag open ik een nieuw exemplaar, ik wil het in klad afhebben uiterlijk op Oudejaarsdag, ter afsluiting van het jaar. Als het goed is, en de weergoden zich niet tegen ons gaan keren, zullen mijn liefje en ik hier ter plekke in het Franse land zijn: Het Zachte Land waar men het fijne roze toiletpapier gebruikt, speciaal ontworpen voor septic tanks. Daar is vast iemand op afgestudeerd aan een *design academy*. Alleen al dat je op die roze kleur komt, is een traject als veelbelovend promovendus waard, zodat je na te zijn

gepromoveerd wordt bedolven onder de aanbiedingen van geïnteresseerde topbedrijven. Zoals in dit geval de *Research & Development Department* van de beroemde Franse grootgrutter 'U'. Ach, ik steek er de draak maar wat mee hè, het is soms erg moeilijk het in de wereld duidelijk groeiende cynisme de rug toe te keren. Met cynisme groeit ook de domheid der mensen. Mochten er mensen zijn die denken, dat cynisme kan worden gekoppeld aan de intelligentsia, en domheid aan populisme, dan kan ik bevestigen dat dit niet zo is. Ja, waar de eerste zaterdag van november in het jaar 2025 Anno Domini allemaal niet of juist wel toe kan leiden. Voor de scherpe lezer, inderdaad, het woord dom komt voor in Domini, maar dit is toeval, er zit verder niets achter. Al kan ik mij voorstellen dat het een gedachte is die ontstaat, mijn cynisme kennend. Cynisme, dat kun je, als je niet op een korreltje zout meer of minder kijkt, correleren aan sinister. Sinister betekent 'links', en ook sluw, achterbaks, snood, boosaardig. De Pruik, een rechts politicus, heb ik nog nooit horen zeggen dat Frans Timmermans sinister is, al zou het feitelijk kloppen, in de betekenis van links...

Boosaardig, dat is een oxymoron, denk ik ineens. Ze spreken elkaar tegen, boos en aardig. Ook al zou, in theorie, een persoon die doorgaans heel aardig is, ook soms boos kunnen zijn. Maar dan betekent het wel iets anders dan het woord boosaardig aan elkaar geschreven. Ja, taal is een gek ding. Als ik me niet vergis wordt momenteel op Radio 1 in Nederland *De Taalstaat* uitgezonden, een programma over taal in brede zin. Het is 11.20 uur, laat ik het even opzoeken, online, want hier in Frankrijk kun je het via de ether niet ontvangen. Ah, ik hoor dat het 'live' is, ik laat het als 'behangpapier' even opstaan, dat ik er niet eerder aan heb gedacht, Radio 1 luisteren via *la fibre*, de glasvezelkabel. Het is een luxe die ik me heb gepermitteerd, *la fibre* te laten aanleggen door zwart-klussende mannetjes die normaliter 'wit' worden ingehuurd door grote providers om een internetaansluiting tot stand te brengen, fysiek *dans la maison*. Die mannetjes kwamen,

nadat ze de kabel eerst zwart hadden gelegd (of beter: in de lucht gehangen aan aanwezige elektriciteitspalen), ook namens de provider de boel wit fysiek aansluiten, tot mijn grote tevredenheid. Toen hoefde ik ze niet te betalen, dat zat inbegrepen bij het afnemen van het internetabonnement. Als je alles via de ether moet doen, middels een gsm met een flink datapakket, dan ben je snel meer geld kwijt dan de kabel laten aanleggen en daar, als abonnement, maandelijks een bescheiden bedrag voor te moeten betalen (net geen drieëntwintig euro)...

Ik hoor dat Herman van Veen te gast is bij Frits Spits (presenter *Taalstaat*). Ik heb nooit echt sympathie gevoeld bij deze rare man van Veen, die zowel een clown wilde zijn als een godvrezende liedjesschrijver. Herman is al tachtig jaar oud. Dat kun je, op de radio, aan zijn stem niet horen, die klinkt al vijftig jaar lang hetzelfde – die periode is de tijd dat ik me hem herinner, dat hij in mijn leven was, dat hij voor mij existeerde als zanger, clown etc. Ik weet nog dat ik *Opzij* (uit '79) een geweldig nummer vond, de haast en vluchtigheid der mensen beschrijvend, maar *Hilversum III* ('84) weer afschuwelijk vond, veel te zoet, waar hij wat mij betreft niet goed mee 'overeenkwam'. Op de één of andere manier heb ik altijd parallellen gezien tussen van Veen en een andere Herman, Finkers van achteren. Grapjassen, dat zeker, maar Finkers is leuker en grappiger, en van Veen ernstiger en maatschappelijk betrokken. Toch wil Finkers graag serieus zijn en maatschappelijk betrokken, en van Veen grappig worden gevonden. Ja, het moge misschien wat ongenueanceerd zijn wat ik beweert, toch is wat ik bedoel duidelijk te maken door deze zwart-witte uitleg, niet zomaar een slag in de lucht...

Goh, na van Veen bespreekt een andere gast van Frits Spits, een toneelregisseur, het boek *De koperen tuin* van Simon Vestdijk. Deze gast is de regisseur van een binnenkort op te voeren toneelstuk, naar *De koperen tuin* van Vestdijk. Vestdijk, diens naam zong veel rond op mijn middelbare school, want diverse docenten Nederlands waren liefhebbers van Vestdijk. Ik heb me inder-

tijd laten overhalen *Terug tot Ina Damman* te lezen. Vond het een waardeloos boek. Zo heb ik ook nog ergens in mijn voorraad boeken *De koperen tuin* staan, een afdankertje voor 50 cent van een bibliotheek. Nooit gelezen dat boek, steeds als ik het zag dacht ik: ander keertje. Uiteindelijk heb ik het nooit gelezen, denkend aan *Damman*. Wel heb ik een jaar of vijf-zes geleden *Ivoren wachters* gelezen, het was een cadeautje van mijn goede vriend Gert-Jan, wiens vader tandarts was. Ook dat boek kon me weinig bekoren, ik houd nu eenmaal niet echt van Vestdijks aride taal en de negatieve ondertoon van zijn boeken. De enige auteur van wie ik dat kan velen is de minstens zo droge WFH, maar hij is inhoudelijk zoveel sterker en diepgravender dan 'de schrijvende huisarts' die Vestdijk was. Net even in mijn boekenkast gezocht, maar kan de Vestdijken niet vinden. Misschien dat ze boven in de logeerkamer staan, daar is ook een boekenkast waar ik een en ander heb neergezet, wat beneden niet meer paste, dan wel ongepast was om er neer te zetten...

Zojuist op zoek geweest boven, niets te vinden. Na nogmaals de boekenkast beneden te hebben afgezocht, kwam ik alleen Ivoren wachters tegen. Kennelijk heb ik de andere twee boeken al in een eerder stadium naar de kringloop gebracht. Okay dan, raadsel opgelost. Eén uur. Jort Kelder mag zo los met zijn babbelprogramma *Dr Kelder en & Co.* Nog niet wetend of ik daar naar wil luisteren, neem ik de tijd dat het éénuurjournaal duurt ten baat een besluit te nemen. Om twee uur begint dag twee van de NK schaatsen, waar ik met veel honger naar zal gaan kijken. Gister al de eerste dag gezien, met een spectaculaire 500 meter van Jennings de Boo. De op de 1.500 meter falende Joy Beune heeft zich afgemeld voor de 3.000 meter vanwege ziekte (koorts). Ook Antoinette Rijpma-de Jong, vaak mijn favoriet, want leuk en naturel, heeft zich afgemeld, ze focust zich op de nog te rijden 1.000 meter. Ja, het is een afwijking van me dat ik van schaatsen houd. Niet om het zelf te doen, maar om naar de inspanningen van anderen te kijken. Langebaanschaatsen bedoel ik, marathons kun-

nen mij niet zo boeien. Binnenkort zal, als de dagen en nachten kouder worden, weer de Elfstedenkoorts haar kop opsteken. Dat is een andere koorts dan waar Beune last van heeft. Vooral Friezen veranderen in andere wezens als de Elfstedentocht in beeld komt. Het is net als Limburgers die helemaal zangerig-lyrisch worden als Vastelaovend eraan kump. Het is tijd om te gaan eten, heb zin in de verse *gros pain* die ik vanochtend in het dorp kocht, plus een croissant, die ik met roomboter zal dichtplamuren, opgehoogd door een flinke klodder confituur. Smakelijk! Dank u...

Het woord van de dag is: ressentiment. Te gast bij Jort Kelder zijn twee personen. Zojuist namen ze de verkiezingscampagne van Schorum voor Democratie door, en nu hebben ze het over De Pruik PVV. Uit de door de Kelders gasten verhaalde symptomen over FvD en PVV, kan ik niet anders dan het woord ressentiment destilleren. En dat TikTok een erg belangrijke rol heeft gespeeld bij het verspreiden van haat en wrok jegens andere partijen. TikTok, dat is toch voor kinderen en tieners? Of ben ik hopeloos verouderd? Het antwoord laat zich raden. Zelfs Dilan Yeşilgöz-Zegerius maakt handig gebruik van ressentimentachtige strategieën: door GL-PvdA en diens leider Frans Timmermans te demoniseren, ze uit te sluiten om ermee te willen gaan regeren. FT is als het ware getransformeerd tot 'de Jood' in Hitlertijd, wat ik verder zonder bijbedoelingen vermeld. Oh, ik moet even de wasmachine vullen met het beddengoed en mijn handdoek, zodat ook dat varkentje weer gewassen is. Want over vier minuten begint de 'kortingstijd' van energieprovider EDF. Tussen 13.50 en 16.50 uur is er een gereduceerd tarief voor stroom, omdat dan kennelijk relatief weinig mensen energie afnemen. Ik ben niet alleen best gevoelig voor financiële voordeeltjes (omdat mijn geldelijke positie geen vetpot is), daarnaast heeft het een duurzame component, om de vaak de enkele uren ervoor opgewekte stroom (wind, water, zon) direct af te nemen. Okay dan, laat ik me even naar de koude kelder begeven, naar de 'natte cellen', waar dus ook de wasmachine staat. Ben zo terug...

Tien minuten later. De wasmachine is aan haar rondjes begonnen, volle bak met het bed, handdoek en nog wat overige kleren, zoals mijn slaapkloffie. Omdat ik maar één pyjamabroek bij me heb, zal ik komende twee nachten zonder moeten slapen. Dit gaat lukken, denk ik, want het zomerdekbed is nog voldoende warm. Ik twijfelde nog bij het bed verschonen, of ik nu de dikker-winterversie moest gaan gebruiken. Mijn ingebouwde kachel-tje gaf aan dat het nog niet nodig is, want niet koud genoeg buiten. Dat zal gaan veranderen als de dagtemperatuur onder de vijf graden komt, en de nachten onder nul zijn. Of ik dat, met twee weken te gaan hier, nog zal meemaken, waag ik te betwijfelen. Maar als ik op Derde Kerstdag met mijn liefje terugkom hier, mits de boel niet is ondergesneeuwd (zulks is: *gedoe*), dan zal een dubbel dekbed noodzakelijk zijn, gezien het kouwelijke temperament van mijn eegade. Al kun je zulks wel nog compenseren met een warme kruik, wat ze in ons koude kikkerlandje ook bijna dagelijks doet, gedurende de wintermaanden...

Aha, het schaatsen is begonnen. Ik bedoel: de uitzending. De 3 km voor dames moet nog worden afgeschoten. Op dit moment mogen 'de stotteraar', Erbe-be-be-ben Wennemars, en 'skate queen' Ireen Wüst, wat 'softig' commentaar geven bij de dag van gister, alsook bij beelden van oude NK's die ons schaatsvuurtje alvast moet oppoken. Joy Beune is dus ziek (een heel *gedoe*, zegt Beune's coach – kijk, hij kent dat woord dus ook). Het ziek zijn van schaatsers en met hen ook andere topsporters, op belangrijke dagen die al heel lang in de agenda staan vermeld, vind ik altijd een signaal, een negatief signaal. Als je je niet goed hebt voorbereid voor deze topdagen, dan word je ziek of krijg je materiaalpech tijdens de wedstrijd, of maak je een 'blokjes'-fout, rijd je de verkeerde baan in of hinder je je racepartner bij de 'wissel'. Ah, nu wordt Merel Conijn geïnterviewd, ik mag haar graag, vanwege haar sympathieke vechtersmentaliteit. Hopelijk gaat ze winnen, ik gun het haar. Even goed, de gister al iedereen verpletterende Marijke Groenewoud heeft de beste kaarten denk

ik. Maar laat aub een underdog de gouden plak bemachtigen, zoals een schattig hippend Conijntje. Hoe beter ('normaler') alle gouden plakken verdeeld zijn, hoe spannender het gaat worden in de aanloop naar het OKT, als men zich moet kwalificeren voor de Olympische Spelen te Milaan. Ik ga kijken nu, ook al zijn nu de 'mindere godinnen' die hun rondjes afwerken, *à plus tard...*

Kwart na drie. Het snoezige Conijntje heeft het gered. Ze heeft de grote berin Groenewoud weggereden alsof die stroop onder haar ijsers had. Nu is Groenewoud ook wel snoezig hoor, maar bij een berin geeft dat een iets of wat andere *look & feel*. Ja, die Engelse uitdrukking zet ik in als cynisch wapen. Want het is een afschuwelijke term, daarover bestaat geen twijfel. Wel kun je stellen dat het een duidelijke term is, die meteen aangeeft wat de gebruiker bedoelt. Hoe 'iets' eruit ziet en voelt. Is het mooi en voelt het fijn aan? Laat ik het met twee vragen en antwoorden toelichten wat ik bedoel. Eén: man zegt tegen vrouw dat hij een nieuwe auto heeft gekocht. Vrouw: welke kleur heeft-ie? Twéé: vrouw zegt tegen man dat ze buikpijn heeft. Man: oh wat rot voor je dat je je niet lekker voelt. *Capisce?*...

Bijna zes uur, begeleid door een inmiddels leeg schaalpje pinda's en een nog halfvol glas witte wijn sluit ik een middag tv kijken af. De bekende cracks hebben gewonnen: Kjeld Nuis zijn vertrouwde 1.500 meter, Femke Kok háár 500 meter. Het ene puilmondje (Jutta Leerdam) wist zich maar ternauwernood te plaatsen als vijfde, het andere puilmondje (short-track babe Susan Schulting) viel buiten de boot, of beter nog, om in de juiste sferen te blijven, ze zakte door het Thialfse ijs van de Noorse wintergod. Mij staat zo de klus te wachten van de pan soep, die ik met een beetje sla en enkele gezaagde sneden *gros pain* naar binnen zal lepelen. Of het een volwaardige maaltijd is zal me een zorg wezen, het moet maar genoeg zijn vind ik, want ik ben namelijk één brok gezonde boy (gij, lezer, moogt lachen). De kachel snort trouwens weer als vanouds, in de loop van de dag trok het ding weer als een malle, dus vlogen de houtblokken er doorheen. Nu heb ik afgetopt met

een halve boom, die de warmte in de huiskamer tot in de vroege ochtend zal behouden. Dan hoef ik er morgenvroeg maar enkele kleine stukjes op te gooien, vliegt de boel meteen in de hens, als ik de trektagen openschuif. Trouwens, sinds ik goed aan het stoken ben is het legertje huisvliegen weer fors toegenomen, die krenge weten je toch altijd weer te bereiken, alsof het hartje zomer is. Het zal de gezellige warmte van de huiskamer zijn, plus de altijd aanwezige broodkruimels en andere voedselrestjes, die je in woonkamer en keuken aantreft. Gelukkig blijft het tot deze beestjes beperkt, want op de heerlijk koele slaapkamer tref ik nauwelijks kruipend en vliegend gespuis aan, zoals in zomernachten, wanneer ik aan een ontspannen slaap zelden toekom. Ook valt het mee met de griezels van een herfstspinnen, die vinden het nog niet koud genoeg buiten om massaal de huizen binnen te trekken. (Even afkloppen, nok nok!) Verdorie, tien over zes, ik moet nu echt aan die soep gaan werken, want kabouters noch andere schepsels doen het niet voor me. Ik vond trouwens ook nog een tamelijk rotte tomaat, welke ik ook in de soep zal verwerken (weggooien is een dodelijke zonde, waarvoor je op Allerheiligen meteen wordt afgestraft voor onnodige verkwisting). Wel zal ik eerst het rotste deel eraf snijden, het is bijna een soort van pap geworden. Dat stukje gaat in het groenbakje op het aanrecht, en zal korte tijd later in de compostbak verdwijnen, waar het één zal worden met ander organisch materiaal. Dat is een mooie cirkel, zodat je je iets minder slecht hoeft te voelen dat je iets niet hebt opgegeten maar moet weggooien. Als compost kan ik er vrede mee hebben. Dan kan het ergens volgend voorjaar in de tuin worden verwerkt, of in een bloempot...

Morgen, Allerzielen, is trouwens de begrafenis van een oude bekende uit mijn vroegere sportleven, alwaar hij een soort van coryfee was. Vijftien jaar ouder dan ik, hij behoorde tot een vorige generatie. Ik heb zojuist een berichtje gezet in het condoleanceregister, door een herinnering te delen die ik aan de beste man had. Die herinnering was verbonden aan een boek, deel 4 van de

Duin-reeks, dat ik ooit van hem kreeg op Schiphol, nadat ik terugkwam uit Spanje na een fietsongeluk. Een verhaal dat misschien wat aan de magere kant is, omdat ik thans geen zin heb om te veel details te vermelden. Toch zijn er aan dat boek, *God-Keizer op Duin*, deel 4 uit de reeks, ik las het deze zomer, een berg aan emoties verbonden. Misschien dat slechts een handjevol mensen me hierin kan volgen. Enfin, ik zal er morgen niet bij zijn, want de ruim duizend kilometers afstand verhinderen dit. Dat komt ook omdat ik niet veel contact met hem had: ik zag hem acht jaar geleden voor het laatst op een uitvaart van een gemeenschappelijke vriend, mijn oude sportcoach. De laatste keer daarvoor dat ik hem zag was in 1992 of misschien nog een keer in 1993, het eerste jaar dat ik geen topsporter meer was. Wel behoorde hij tot de categorie mensen die in je herinneringen blijft hangen, meer dan de andere mensen die toen in mijn leven waren...

Maar kom, niet verder getreurd en gezeurd. Vandaag was het dus Allerheiligen, een over honderd jaar in ons land uitgestorven katholieke traditie. Op deze dag denk ik automatisch aan Sint Gerardus Majella. Gerardus was de heilige van mijn oma zaliger van moederszijde: op deze dag zocht ze ergens in haar woonplaats ('t Lampegat) of in de regio een plek op waar Gerardus werd geëerd, dat deed ze altijd per fiets, hoe oud ze ook was, weer en wind trotserend. Ik heb ooit in een klein dorpje gewoond tegen de Belgische grens aan. Toen ze hoorde dat ik naar dat gehucht was verhuisd, sprak ze me kort erna breeduit lachend aan: "Daar in die kerk jongen, waar gij nu woont, wordt de Heilige Sint Gerardus aanbeden. Dat is mijn heilige, die heel wat wonderen in zijn leven heeft verricht. Ik bid nog vaak voor hem. Wil de gij voor mij een kaarsje branden in het kapelletje?" Zo snel als mogelijk was bezocht ik de kerk en stak er meerdere kaarsjes aan. Het was een afschuwelijk lelijke kerk, pas begin 20ste eeuw gebouwd, zoals zoveel kerken in ons land rond die tijd werden gebouwd, om de zich driftig multiplicerende katholieken

te kunnen huisvesten op vooral de zondag. Jaarlijks zegende meneer pastoor er duizenden paarden, een oude traditie. Slechts twee jaar woonde ik in dat dorp, daarna verhuisde ik de grens over naar België, niet ver er vandaan. Het huis waar ik woonde, in het kleine dorpje, is door een brand enkele jaren geleden geheel verwoest; dat was nadat de oude boerderij was verbouwd tot twee gemoderniseerde woonhuizen, waar twee families woonden. Of zoiets nog enige betekenis heeft voor mijn leven, weet ik niet. Bij nader inzien toch wel, omdat ik twee bijzondere jaren daar heb doorgebracht, die me meer gevormd hebben dan de twintig jaar erna. Ach, soms is het goed dat er in het leven van mensen een vleugje mysterie is, dat niet alles tot op de diepere lagen van het bot kapot-geanalyseerd wordt. Mysterie en een flinterdun laagje katholieke religie en overige hocus pocus, het is uitstekende brandstof voor de ziel...

[2-11-2025]

Het 'kaarsje' brandt reeds achter me op de kleine houten richel tegen de muur, waar het glazen houdertje precies op past, zodat ook de multiplex wand erachter lichtjes wordt beschenen door een lucide, af en toe feeëriek bewegend schijnsel. Vandaag is de dag van het oubollige katholieke herdenkingsfeest Allerzielen: de dag waarop *alle* doden uit het verleden der mensheid worden herdacht, ongeacht hun geloof of eventuele heiligheid. Vandaag is ook de dag van de uitvaart van de vriend die ik gister aanhaalde. Uiteraard brandt het 'kaarsje' mede voor hem, al herdenk ik op deze dag voornamelijk mijn ouders en directe familie en vrienden die reeds zijn vertrokken naar elders (zonder functie, hah). Het past mooi bij het huidige weer: als ik naar buiten kijk zie ik niets dan mist, een zicht van dertig meter. In wezen geen mist maar een wolk, al is het verschil klein. Vandaag zou ik naar een paddenstoelenmarkt gaan, een klein uurtje rijden verderop, op advies van Gilles, een geboor. In een speciaal boekje over ac-

tiviteiten in de regio kijkend zag ik nog op tijd dat Gilles zich een week vergist had: het is pas volgende week, en wel over twee dagen verdeeld. Goed dus dat ik het even opzocht, anders zou ik voor joker die kant uit zijn gereden....

Tinus ligt op schoot. Ze geeft flink wat warmte af aan mijn bovenbenen en kruis. Er gaat niets boven een kat op schoot, terwijl het sonore gespin middels trillingen door je hele lijf gaat. Zachtjes, *douce* ook. Over twee uur begint het schaatsen, wat ik graag wil zien. Ik wil ook nog een lange wandeling maken, ergens tussen de bedrijven door. Volgens de weersverwachtingen is het vanmiddag droog. Afgelopen nacht is er, volgens mijn weerapp, veertig milliliter regen gevallen. Is dat trouwens hetzelfde als millimeter, zoals men, 'men' dat zijn de weermensen, de hoeveelheid gevallen regen vandaag de dag uitdrukt? Het zal wel een semantisch dingetje zijn, want of je nu in een kolom regen opvangt en het over millimeters hebt, of over de gemeten milliliters, volgens mij geeft dat dezelfde uitkomst – of mis ik iets met mijn niet al te beste middelbare schoolwis- en natuurkunde?...

Vanuit de goedkope kringloopspeakers klinken de mysterieuze, tevens sonoor klinkende geluiden van *Ambient 4* van Eno. Is het al meer dan honderd keer dat ik dit album heb opgehad? Of mag ik zeggen meer dan driehonderd keer? Ja, het zal dat laatste zijn, al betekent meer dan honderd keer in wezen hetzelfde, omdat de uitkomst, 301 of meer, tevens voldoet aan 101 of meer. Ja, wiskunde, een ingewikkeld fenomeen. Als ik Tinus even onder haar kin aai, maakt ze een aanvullend purrend geluidje, een soort van zachtjes kreunen, van genot bedoel ik. Ik voel dat haar staart, die naar beneden hangt langs mijn rechterbeen, af en toe mijn been aantikt, een instemmend schouderklopje, dat ik mag doorgaan, dat ze zich comfortabel en veilig voelt. Veilig, dat is een kreet die bepaalde vrouwen plegen te doen als ze het over een man hebben waar ze zich prettig bij voelen: het moet een *veilige* man zijn, een man waar je je *veilig* bij voelt. Het is een restantje van toen we oermensen waren, toen mannen voornamelijk voor de veilig-

heid van vrouwen en kinderen zorgden in hun stam, hun groep, toen we nog niet in steden woonden en georganiseerd waren middels kerken en vakbonden. En toen *AI* nog geen rol speelde in het leven van alledag. Een vriend van me stuurde me zojuist een boektitel door van een boek dat hij had gelezen: *Empire of AI* van Karen Hao. “Een goed (kritisch) boek over de ‘AI’-hype en leugens”, lichtte hij toe. Ik zei ‘m dat ik het ook ga lezen. Wanneer, dat weet ik nog niet, want de lijst ‘te lezen’ is dikker dan een stapel telefoonboeken van de stad Mokum uit de jaren ‘80. Ook moet ik dat nare boek van die nare Harari nog uitlezen: *Nexus*. Ben blijven ‘hangen’ op blz 24. In de 23 blz ervoor las ik nauwelijks anders dan pompeus geblaat. Wij boteren niet zo goed, Harari en ik. Zulks concludeer ik na zijn twee eerdere boeken te hebben gelezen. Toch ga ik *Nexus*, een cadeautje van mijn liefje voor mijn zestigste verjaardag, nog hervatten en afronden. Het voelt als een verplichting. Aan mijn liefje en aan de irritante Harari. Waarom aan Harari? Nou, omdat ik vind dat zo’n pompeus orakelende man genoeg tegenspraak moet krijgen, opdat hij zo objectief mogelijk blijft met zijn schrijfsels, waarmee hij in enkele jaren schathemeltjeriek is geworden. En ja, laten we ook niet vergeten dat we hier met een Israëliër te maken hebben, een inwoner van een land dat niet zo lekker ligt de laatste jaren. Ik weet trouwens niet of hij stelling heeft genomen tégen de Bibi-regering of juist vóór. Dat zou wel uitmaken in mijn finale oordeel denk ik, want als hij ook nog eens vierkant achter het zionisme staat, dan wordt het een bijna hachelijke zaak om een sprankeltje objectiviteit te vinden tijdens het lezen...

Vier uur geweest. Nog wat onder de indruk van het online bijwonen van de uitvaart, heb ik ook genoten, maar dan anders, van het schaatsen. Met de oude krijger Bergsma die de 10 km won, en het Conijntje de 5 km. En net won ‘zoon’ Wennemars de 1.000 meter, net voor Tim Prins wiens pak openscheurde tijdens de wedstrijd. Nu beginnen de vrouwen aan hun 1.000 meter. Het pruilmondje (Joetah) twijfelt nog of ze moet meedoen, want ze

zou een liesblessure hebben. Ja, met die liezen van haar zou ik er ook de gehele dag last van hebben, hèhè...

Ze heeft gereden, Juttah, ze werd slechts derde. Achter een onge-naakbare Kok en Fledderus. Die Kok heeft toch maar mooi meer inhoud gekregen, want enkele jaren geleden kon ze alleen maar een goede 500 meter rijden, op de 1.000 zakte ze steeds door het ijs, zodat ze via de ijsmachines weer uit de catacomben van Thialf moest kruipen. Nee, grapje. Dat kan natuurlijk niet. Ik ga zo het schaatsen afsluiten, want die stomme massastart vind ik geen echt schaatsen, dat is een minimarathon met een eind-sprintje. Het is kwart voor vijf. De mist is buiten verdwenen, maar de gehoopte zon heb ik niet gezien. Wel heb ik een mooie wandeling in de mist gemaakt, ja, ik was zo'n gorilla uit die film. Om één uur zat ik klaar voor de uitvaart, die meer dan anderhalf uur duurde. Er was één opmerkelijk feit: dat hij, de overledene, die slechts 78 jaar oud werd, door zijn kinderen en kleinkinderen met 'u' werd aangesproken. Wat zegt dat over de relatie die je als kind of kleinkind met je vader of opa hebt? Ik weet het niet, maar toch vind ik het een beetje gek. Ik had het tenminste niet verwacht. Misschien is het omdat ik zelf uit een gemoedelijke omgeving kom, waarbij ik zelfs, dertig jaar geleden, mijn oma ook gewoon met je en jij aansprak. Mijn oma werd regelmatig door ons Doortje genoemd of Dora, officieel heette ze Theodora. Ze had trouwens een broer, Jan geheten, die zelf zijn tanden trok met een tang, voor de spiegel staand. Dat verhaal werd regelmatig verteld op feesten en partijen, en dan kroop ik werkelijk ineen, alsof ik de pijn zelf voelde. Alsof ik daar zelf stond en met een roestige nijptang aan de gang ging, mezelf inbeeldend dat ik een harde bikkel was die nergens voor terugdeinsde. Tanden, bah, ik moet eind deze maand naar de tandenbeul om twee kiezen te laten trekken. Daar zie ik nu al tegenop, als een berg in de Ardèche...

[3-11-2025]

Het was een rustig weekeinde, met Allerheiligen en Allerzielen. Dat hoort ook zo. Wel konden we vanuit de gelederen van de toch al nerveuze GL-PvdA zenuwachtige geluiden horen die erop duiden dat Jesse Klaver 'de man' gaat zijn voor de komende formatie. Er lijkt vertrouwen in hem te zijn dat hij in staat is GL-PvdA aan boord te takelen van enig toekomstig kabinet. Marjolain Moorman, die wat mij betreft ook grote kans maakte om als interim-fractievoorzitter te worden gekozen, heeft zich wijselijk teruggetrokken voor de job. Want stel je voor, als GL-PvdA niet in een kabinet komt na een eindeloos durende formatie, dan is ze haar plekkie als wethouder te Mokum mooi kwijt. Ja, dat speelt volgens mij allemaal mee. En trouwens, Klaver is de meest logische man om voor nu even de kastanjes uit het vuur te halen, want hij loopt toch al een poosje mee in de landelijke politiek...

Het is relatief rustig omtrent het heerschap Trump. Slechts enkele berichten sijpelden dit weekeinde door in onze mediakanalen. Eén: hij wil (moslim-)terroristen in Nigeria actief gaan aanpakken (lees: liquideren à la Venezolaanse drugsboten) die volgens hem op grote schaal Christenen vermoorden. Dan denk ik: waar bemoeit hij zich mee, hij wil toch de Nobelprijs voor de Vrede krijgen? Dat gaat hem zo niet lukken hoor. Twee: indirect een bericht over Trump van zaterdag was dat hij door twee (lagere) rechters is gesommeerd om de voedselhulp aan arme Amerikanen tijdens de al bijna een maand durende *shutdown* te herstellen. Trump vindt dat deze kosten voor arme mensen, wat deels zijn kiezers zijn, tijdens zo'n *shutdown* moeten komen te vervallen. Het blijkt maar weer dat hij zich geen moer interesseert voor 'zijn' arme mensen, omdat hijzelf een volgevreten buikje heeft en honger maar bullshit vindt ("in Afrika heeft men pas honger")...

Ik verneem net dat Joost Princen is overleden. Voor mij, een begin zestiger, is Joost nog steeds verbonden aan Erik Engerd, in zijn rol bij de *Stratemakeropzeeshow*. Dat was toen ik jong was,